

[Villemoes.]

med dette Forslag, har jeg lejlighedsvis paa Rejser i Udlandet, i vort østlige Naboland Sverige, i Tyskland og i England, set en lille Smule paa, hvorledes disse Enhedsprisforretninger virker dér, og jeg er derved blevet klar over, at man i de enkelte Tilfælde ser ret forskelligt paa disse Forretninger. Der er nogle Steder gennemført en Lovgivning, som tolererer de bestaaende Forretninger, men ikke tillader, at flere oprettes. I England har man derimod fuld Frihed paa dette Omraade, lige saavel som man vist har det i U. S. A. Jeg hørte for øvrigt for nylig, da jeg var i London, en Husmoder sige: Hvad skulde vi fattige Husmødre dog gøre, hvis vi ikke havde disse Woolworth-Forretninger! Hun sværgede altsaa til dem. Jeg er i det store og hele heller ikke glad for Tanken om at fastlægge bestemte Rammer for Butikshandelen; men man maa, hvis der sker Udskejelser, være villig til at overveje, om man kan undgaa dem, og det er jo bedre at forebygge end at skulle gribe ind, naar en Ting først er knæsat i et Land. Her i Danmark har vi ikke haft ret meget af den Slags Forretninger, og man kan vist sige, at den Smule, der er, ikke virker paa en saadan Maade, at det har irriteret til nogen Side. Derfor synes jeg ogsaa, at man meget nødig skulde gribe ind i det bestaaende paa dette Omraade, for saa vidt der ikke sker saa store Udskejelser, at det virker generende for det samlede Hele, hvad der vistnok ikke foreligger noget om. Jeg erindrør fra Udvalgsarbejdet sidste Foraar, at vi havde Besøg af Ledelsen af en saadan Virksomhed, og for mig blev der ikke oplyst noget, som har gjort mig betænkelig ved, at man fortsætter som hidtil. Naar de, der eventuelt kunde tænke sig at etablere en Virksomhed med en saadan Salgsform, en Enkeltmand eller S sammenslutninger, bliver gjort bekendt med, at der i Offentligheden er nogen Uvilje mod en sli g Salgsform, skal der jo ogsaa noget til, før større Kapitaler anbringes i en saadan ny Forretning, som eventuelt kunde risikere ret hurtigt at faa et Skud for Boven paa en saadan Maade, at den Forretningsform vilde blive udelukket. Om dette Spørgsmaal har den højtærede Handelsminister, som nævnt, ikke i sin Forelæggelsestale udtalt sig detaillere t, men Ministeren ønsker selvfølgelig dette Forbud vedtaget, eftersom Paragraffen nu foreligger for os.

Den almindelige Bemyndigelse til den højtærede Minister i Henhold til § 12 foreslaas jo affattet saaledes:

„Saadan Virksomhed, der omfatter

Formidling af Rabatydelser til Forbrugere i Form af Rabat- eller Sparemærker, Afstempling i Bøger el. lign. til senere Indløsning, kan kun finde Sted, for saa vidt Ministeren for Handel, Industri og Søfart tillader dette, og under Iagttagelse af de Vilkaar, der fastsættes i vedkommende Tilladelse.“

Den Slags Virksomhed kan altsaa kun finde Sted, for saa vidt Ministeren giver Dispensation dertil. Det vilde imidlertid være rart, dersom den højtærede Minister over for det høje Ting vilde oplyse, i hvilke Tilfælde det er hans Hensigt at give Dispensation. Jeg tror, det høje Tings Medlemmer er enige med mig i, at det rareste, det bekvemteste, det bedste, baade for Rigsdagen og for det høje Ministerium, vilde være de rene Linier, saa man fuldt ud kunde være klar over: dette er tilladt, og dette er forbudt. Her gaar man en Mellemvej; det er muligt, at det er nødvendigt, det skal jeg ikke kunne sige noget om, men jeg synes dog, det vilde være rart at faa at vide, hvad den højtærede Handelsminister har tænkt sig at give Tilladelse til. Vi har jo f. Eks. denne store Forening „Forbrugsforeningen for Embeds- og Bestillingsmænd samt Læger“, med mange Tusind Medlemmer og med en Omsætning paa en Snes Millioner — den holdt vist 50 Aars Jubilæum sidste Sommer. Skal denne Forening have Lov at leve videre, eller skal den forbydes, hvis Lovforslaget ophøjes til Lov? Og skal det f. Eks. være tilladt, at et Dagblad, der søger at hverve nye Holdere, forud for Kvartals-skiftet vifter med, at det giver Friabonnement en Maaned, naar man tegner sig for et Kvartalsabonnement? Er det Tilgift, eller er det ikke Tilgift? Vil Handelsministeren tolerere denne Form for Tilgift? Skal ethvert Dagblad i Danmark søge om at faa Lov til at levere gratis Læsestof i en Uge eller Maaned, eller vil man eventuelt helt forbyde det? Visse Ting paa dette Omraade kan det vist ikke være unaturligt, at man spørger om og forhaabentlig ogsaa faar Oplysning om.

Saa er der den saavel af den højtærede Minister som af det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (P. Christensen) omtalte Generalklausul: Lovforslagets § 6, hvorefter der i den nugældende Lovs § 15 indføjes en almindelig Rætningslinie for, hvad der er sund Handelsmoral, sund Forretningsskik. Det er en moralsk Paragraf, hvorefter det kan bestemmes, hvem der driver redelig Handel og hvem ikke, og som man ganske rigtigt har indført i visse Lande. For mig er der ikke oplyst noget om, at denne